

POEZIA CA UN ACT AL REINSTAURĂRII ORDINII PRIMORDIALE

CORIOLAN PĂUNESCU

Virginia Chiriac¹

Poezia lui Coriolan Păunescu este emanația unui spirit vizionar, cu descinderi aspiraționale în nemărginirea absolutului sacru, receptat ca esență supremă a armoniei universale. Poet al orizonturilor solare, el celebrează în incantații de odă misterul eternului feminin și farmecul inefabil al iubirii pure sau glorifică în ritmuri ditirambice figurile legendare ale nemului, fără teama de a se sustrge modernismului, îndatorat fiind, în exclusivitate, crezului său artistic. Mai mult parcă decât în altă parte, volumul de versuri „Planetă liberă și sumbră” (Editura „InfoRapArt”, 2016, 94 de pagini) relevă legătura intrinsecă dintre cuvânt, muzică și pictură, în sincretismul unui imagism luxuriant, aflat în acord cu beatitudinea trăirilor paradisiace: „Te uită, te uită, prin arhaica fereastră//și vezi că noaptea îngerii cântă în cor/ademeniți de-o galbenă lună sihastră//ce cheamă-n străvechea ideea de zbor”. („Urcarea îngerilor”)

Fiecare poem este o construcție concentrică, ce se dezvoltă în jurul unui nucleu tematic, amplificat progresiv prin dispunerea simetrică a motivelor revelatoare (iubirea, viața, moartea, timpul, destinul), care marchează periodic punctele nodale din laboriosul concept structural,ordonând și simplificând în acest mod, formula de bază a discursului poetic. Lumea lui Coriolan Păunescu aparține visului și gândului eliberator, contrabalansând prin fastul grandios al imaginilor, ternul dezolant al realității: „Din când în când mă odihneam sub stele/și fulgii ușori sclipeau pe cercurile frunții/ trezindu-mă în universul gândurilor mele /precum mă-nvățară din Cartea lor părinții//Ploua încet și cerul lunii fulgera-neștire/și în taina muntelui mai ascultam povețe/razant venite atunci din mareamea uimire.” (“Scânteii din caldele ninsori”)

Universul liricii păunesciene întreține vraja orfică a unui melos suav, ce izvorăște din preaplinul sufletului său inundat de lumina serafică a începutului de lume. Ritmica originală, efectul sonor al unor vocabule precum și măsura perfectă a versului se completează reciproc pe linia polifonică a textului: „Pe neteda cale lumina tresare / în muzica multelor spații înalte /și în cerul de simțiri planetare /când talazuri se zbat să tresalte.” (Să nu pleci,mai rămâi...)” Poet al expresiei atent șlefuite, Coriolan Păunescu este sedus îndeosebi de valențele

---

¹ Poetesă

sapiențiale ale metaforei rare, cu o maximă densitate conotativă. Resemantizarea limbajului poetic în maniera vechilor cărți religioase asociază simbolurile jertfei cristice parcursului inițiativ al omului modern, către profetice clarificări interioare: „Când liberul asin vine pe pajiștea milei/mă întreb prin care viață el a mai trecut /și-n care oră tristă dintr-un răstimp al zilei /sălbatica-i ivire prin lume s-a pierdut?//Și nu-mi răspund,deși spre mine-ndată /asinul vine cu ochii blânzi învăluți în rouă,/știind că-n suflet s-a mai deschis o poartă /pe care intră sprinten ca o poveste nouă//Și-n clipa care trece în jur nu mai rămâne /decât un fum subțire peste o cărare ninsă /plecând din algoritmul trist al unui mâine /spre un destin ambiguu de lacrimă prelinsă//Târziu pe firava-I spinare Iisus trecea-n iubire//și umbra-I simte calea dintr-un pios trecut /spre care văd genunchi plecați întru mărire/Cu Steaua care-L poartă prin ceru-I neștiut ”.(„Povestea asinului”)

Inventivitatea lirică mobilizează resorturile intime ale voinței, subordonată gândului zămislitor și forței demiurgice a imaginației de a reclădi lumea,atenuând și reconciliind incongruențele. Se reiterează aproape obsesiv ideea că poezia reprezintă principiul suprem al ascensiunii spirituale prin dezlimitarea cunoașterii dincolo de orizontul percepției imediate și prin relativizarea hotarului dintre clipă și eternitate: „Și uite cărarea trece în noaptea cu lună /urcând în punctul prevestitor de nimic/cineva emigreză prin galaxia bătrână/și strigă că spațiul din clipă-i prea mic.//În urmă roiul de îngeri în etern se aude /și substanța li se agită în celula genom.” („Urcarea îngerilor”)

Nu putem vorbi în acest caz despre manifestarea unui fenomen religios în sensul strict al doctrinei teologice, dar înțelegem că mesajul etic și estetic al volumului se axează pe concepția accederii în metafizica planului existential prin intermediul artei cuvântului. Așadar, actul poetic mediază transcenderea în sacralitate și coexistența om-divinitate în indeterminatul temporal și spațial al veșniciei. Sunt evidente influențele elegiei eminesciene în această nostalgică aspirație de restaurare a modelului arhetipal și de refacere a unității primordiale: ”Venea apoi din albul cer o ploaie pe pământ / și în furtună mă trezeam în răzvrătiri de ape /mirându-mă de Domnul cât de aproape sunt.” (Scânteii din caldele ninsori”)

Departate de a fi pesimistă, așa cum ne-am fi așteptat inițial, din titlu, lirica acestui volum se definește ca partitura perfect articulată a unei simfonii apoteotice, închinată iubirii și frumuseții vieții.